

Afskærmning mod **BÅDE** luft- OG støjforurening fra trafikken

Vallensbæk Nord er et godt eksempel på, at en støjvold dæmmer op for begge forureninger, og den er helt gratis, mens en støjskærm er uegnet ift begge problemer!

Af Erik Kærsgaard Kristensen, PhD, arkitekt og økonom & Jørn D. Mikkelsen, professor emeritus (DTU)

Luftforurening og støj fra trafikken er de 2 største miljømæssige årsager til sygdom og død ifølge WHO.

I Danmark har den københavnske Vestegn de mest trafikerede motorveje og er derfor stærkt plaget af både støj og luftforurening fra de op til **150.000 køretøjer pr. hverdagsdøgn**, jf. Vejdirektoratets opgørelse i 'Statsvejnettet 2019':

Motorvej	Lokalitet	ADT *)	HDT **)
Køge Bugt Motorvejen	Mellem Greve N og Ishøj	136.700	147.900
Motorring 3	Mellem Frederikssundsvej og Jyllingevej	128.800	144.100
Amagermotorvejen	Mellem Køge Bugt MV og Gl. Køge Landevej	118.300	130.300
Holbækmotorvejen	Vest for Motorringvej 3	103.000	117.200
Helsingørsmotorvejen	Syd for Klampenborgvej	100.200	114.000
Østtyske Motorvej	Vejlefordbroen	87.600	94.300
Sønderjyske Motorvej	Nord for Kolding	85.400	93.200
Fynske Motorvej	Ny Lillebæltsbro	79.800	83.100
Motorring 4	Nordvest for Albertslund	78.600	93.100
Hillerødmotorvejen	Mellem Klausdalsbrovej og Værebrovej	76.400	86.200

*) ADT = Årsdogntrafik, gennemsnitlig trafik pr. døgn over hele året.
**) HDT = Hverdagsdogntrafik, gennemsnitlig trafik på hverdage over hele året.

Hvor der er trafikstøj, er der altid også luftforurening. Støjen kan høres, mens vi ikke sanser luftforureningen.

Hvis kun trafikstøjen reduceres, bliver beboerne syge af luftforureningen, og problemet er kun 'flyttet'. DERFOR er det vigtigt, ikke at vælge 'enøjede løsninger' - for de skaber bare nye problemer.

Motorvejene i Storkøbenhavn blev oprindeligt anlagt uden støjafsikring, mens luftforureningen reduceredes ved i byplanlægningen at skabe AFSTAND mellem motorvej og bolig. Typisk ved at anvende de første 300 meter fra motorvejen til erhverv, for derved at 'fortynde' luftforureningen - ikke mindst fra de farlige diesel-udledninger.

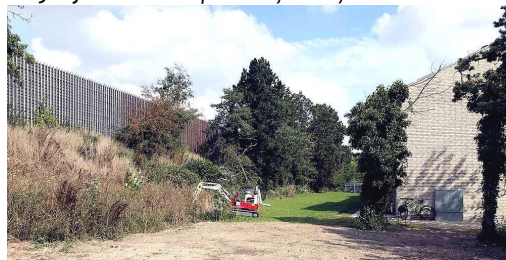
- Men vigtigheden af denne fortynding er gået i 'glemmebogen' for i de senere år er kommunerne begyndt at tillade boligbyggeri, endog meget tæt på motorvejene.
- Det er Vallensbæk et kedeligt eksempel på.
- Derfor er der stadig brug for, både at etablere en forsvarende afstand til køretøjenes luftforurening og at dæmpe støjen langs motorvejene.

Nedenstående eksempel anskueliggør problematikken:

På en strækning i Vallensbæk, langs Køge Bugt motorvejen blev opsat en støjskærm for 5 år siden, se fotoet th. På hverdage kører ca. 150.000 biler forbi med 110 km/t.

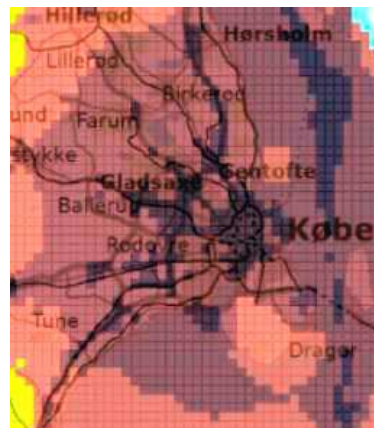
Støjskærmen 'retfærdiggjorde' opførelsen af nye rækkehuse, kun ca. 25 meter fra bilerne. Der er nu flyttet børnefamilier ind som udsættes for både støj og meget alvorlig luftforurening.

2019: Nye rækkehuse på Gisselfeldsvej i Vallensbæk.

Det er uforvarsligt at bygge boliger så tæt på motorvejens støjskærm - for luftforureningen følger Fingerplannens motorveje, se kort til højre fra DCE, Århus Universitet.

Bemærk også udledningen fra skibstrafikken i Øresund.

Støjskærme dur ikke i storbyen

På grund af den meget store trafikmængde er støjskærme helt uegnede i storbyen - af flere grunde:

1. Selv høje støjskærme har ikke en reducerende effekt på den alvorlige luftforurening bag skærmen. De næste mange år må luftforureningen nedbringes ved at fortynde luften gennem at skabe 'afstand'. Det dæmper også støjen.

2. Støjskærme sikrer ikke, at der etableres en tilstrækkelig afstand til luftforureningskilden, men frister pressede kommuner til at bygge tæt op ad støjskærmen, hvor også luftforureningen er meget farlig.

3. Støjskærme forværrer derudover generne fra den tunge trafikals lavfrekvente trafikstøj, der fremstår kraftigere på trods af de tynde støjskærme.

Støjvold reducerer begge problemer¹

- En støjvold etablerer 'afstand' til køretøjernes luftforurening.
- Hvor der er plads, ligesom i Vallensbæk Nord, kan en støjvold anlægges GRATIS med 'genbrugsjord'.
- En støjvold dæmper alle støjfrekvenser bedre - også den lavfrekvente støj.
- Det er den miljørigtige løsning!

Sundhedskonsekvenserne

At kombinationen af trafikens luftforurening og støj er en farlig cocktail er hævet over enhver tvivl. **Skadevirkningerne** er hver for sig og i kombination efterhånden lige så vel-dokumenterede, som de er alvorlige. Der er således skrevet ca. 70.000 videnskabelige artikler, som dokumenterer de sundhedsskadelige effekter. Her skal fremhæves:

Det ansete lægevidenskabelige tidsskrift, *The LANCET*², der i en stor undersøgelse fastslår, at **bopæl inden for 50 meter** fra en så trafikeret vej, indebærer en **12 % forøget risiko for udvikling af demens**.

Med den fortsat stigende levealder, bliver det en tung økonomisk og menneskelig byrde for samfundet.

Det ansete **NATURE Communications**³, 2019 har i artiklen: "Ambient black carbon particles reach the fetal side of human placenta", skrevet af et forsker-team fra flere belgiske universiteter, **for første gang påvist**, at når gravide kvinder indånder black carbon partikler, der blandt andet dannes i dieselmotorer, vandrer partiklerne fra lungerne til blodet og videre til fostret. Black carbon partikler er således påvist inde i moderkagen og selve fostret. Effekterne heraf er blandt andet **hyppig abort, for tidlig fødsel, meget lav fødselsvægt og autisme**. Partiklerne kan krydse blodbane-barrieren i hjernen, ligesom der er konstateret partikler i hjertevævet, som resulterer i hjerte-kar-sygdomme. Skaderne på fostrene har konsekvenser for hele livet, og luftforureningen kan skade ethvert organ og hver celle i kroppen.

Dagbladet, *The Guardian*⁴ i London har i en gennemgang af forskningen beskrevet luftforureningens mange konsekvenser for **lungerne og hjertet, hjernen og den mentale**

¹ Det siger sig selv, at hverken vi eller vores forening har økonomiske eller andre interesser i den ene eller anden løsning. Vi formidler de resultater af den seneste forskning, som vi finder bedst egnede til at løse de konkrete problemer.

² *The LANCET* (2017; 389: 718-26)

³ NATURE COMMUNICATIONS | (2019) 10:3866 | <https://doi.org/10.1038/s41467-019-11654-3> | www.nature.com/naturecommunications

⁴ [https://www.theguardian.com/environment/2019/sep/17/air-pollution-particles-found-on-foetal-side-of-placentas-study - img-1](https://www.theguardian.com/environment/2019/sep/17/air-pollution-particles-found-on-foetal-side-of-placentas-study-img-1)

sundhed, fordøjelsen samt reproduktion, fostre og børn. WHO kalder luftforurening for den "stille dræber", fordi dens udbredte virkninger ofte ikke tilskrives giftig luft.

I dag har eksempelvis lægerne erkendt, at de skal behandle det hele menneske, hvis patienten skal helbredes. Sådan er det også med trafikstøj, der **altid indgår i en sammenhæng** og aldrig optræder som det eneste problem.

Vallensbæk har en anden dagsorden

Hvis Vallensbæk havde taget forureningen og borgernes sundhedstab alvorligt, havde kommunen takket ja til en **fuldstændig gratis** jordvoldsløsning i Vallensbæk Nord langs Holbæk motorvejen, ligesom Ishøj har gjort langs Køge Bugt motorvejen⁵. **Dermed ville borgernes støj- og luftforurening have været reduceret i dag!**

Vallensbæks egentlige problem er et andet. Kommunens dagsorden handler i stedet om at få bygget så mange boliger som muligt med henblik på, at kommunen kan bevare sin selvstændighed, også selvom det går ud over borgernes velfærd og sundhed. **Det gælder også for arealet i Vallensbæk Nord langs Holbæk motorvejen.**

Denne dagsorden anskueliggøres tydeligt af ovennævnte rækkehusbebyggelse, og af kommunalbestyrelsens vedtagelse af *Lokalplan 102*, der tillader **byggeri af over 500 nye boliger i indtil 14 etager, direkte langs Køge Bugt motorvejen, der er et rent inferno af trafikstøj og luftforurening** – og **uden nogen form for afskærmning!**

Det er vist ikke set før, se lokalplanens illustration neden for.

Så tæt på Køge Bugt motorvejen vil Vallensbæk placere en 250 m lang højhusbebyggelse i op til 14 etager og med over 500 boliger.

Denne udbygningspolitik **inviterer** direkte til at skabe både støj- og luftforureningsproblemer for kommende beboere.

Vallensbæk **bærer selv ansvaret** for at have øget antallet af støjbelastede boliger, der bevidst er blevet placeret op ad trafikken og motorvejene, der jo eksisterede før de nye støjramte boliger!

Kan staten leve med det? Og at skulle betale regningen?

⁵ **Nabokommunerne** har efter moden overvejelse **fravalgt støjskærme** til fordel for etablering af høje støjvold. **Ishøj** er i gang med at anlægge en 3 km lang støjvold langs Køge Bugt motorvejen i forlængelse af Vallensbæks ovennævnte højhusbyggeri, og **Albertslund** vil anlægge dobbelte støjvold i forlængelse af Vallensbæk Nord.